

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/243/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209891
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5312209891.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpená advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 6C/92/2012-59 zo dňa 20.februára2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd (v celom rozsahu) zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Čadca - spočívajúcom v skutočnosti, že v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým pod sp. zn. Ex/6999/2009 proti povinnému C. Q., rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia s omeškaním viac ako 8 mesiacov. Za splnenú považoval podmienku predbežného prerokovania uplatneného nároku na náhradu škody príslušným orgánom.

Vychádzal z požiadavky kumulatívneho naplnenia všetkých zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, a to porušenia právnej povinnosti súdom, vzniku a existencie škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou. V tejto spojitosti konštatoval, že na prejednávany prípad je možné aplikovať novelu Exekučného poriadku účinnú od 1.6.2010, podľa ktorej na vydanie poverenia neplatí zákonná 15-dňová lehota, ak exekučným titulom - ako v posudzovanej veci - je rozhodcovský rozsudok. Zároveň poukázal na závery aplikačnej činnosti Ústavného súdu SR, v zmysle ktorých nie každý priesťah možno vyhodnotiť ako zbytočný priesťah v konaní a nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov. Musí ísť o priesťah významný, ktorý je možné kvalifikovať ako zbytočný a neefektívny. Dodal, že konajúci súd nemá právo konštatovať priesťahy v konaní (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Ako nepreukázané zároveň vyhodnotil i ďalšie podmienky predmetného zodpovednostného vzťahu - vznik škody a príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením právnej povinnosti (nesprávnym úradným postupom) a škodou, ktorá ním mala vzniknúť.

O trovách konania rozhodol prvostupňový súd tak, že v spore úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko si ich odporca neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti súdu vytýkal, že navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom, ako i tvrdeniam odporcu a nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo podľa odvolateľa k degradácii zásady kontradiktórnosti konania.

Namietal, že súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O. s. p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýka, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Pokiaľ totiž podľa odvolateľa vnútroštátny súd dospel (na základe dokazovania, ktorého obsah, rozsah si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám) k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, musí vo všeobecnosti o tom informovať účastníkov konania v spore a umožniť im, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili. Upozornil, že okresný súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, proti ktorému podáva odvolanie. Na inom mieste však odvolateľ udáva, že súd bol povinný o návrhu na prerušenie konania rozhodnúť.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd.

Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov, z ktorých „príkladmo“ uviedol konštatovanie súdu, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odvolaní prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nie len skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

Podľa navrhovateľa okresný súd v spojitosti s uplatnenou majetkovou škodou ignoroval všetky tvrdenia o jej vznik z titulu udržiavania a správy informačného systému, výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačných výdajov spojených s vyhotovením urgencií a poštovných a telekomunikačných výdajov. V tejto časti považuje rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nie je totiž podľa odvolateľa z odôvodnenia rozsudku zrejmé, akou úvahou súd dospel k jednoznačnému presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, považuje navrhovateľ za neakceptovateľný stav, keď súd svoje rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca.

Odvolateľ tiež nesúhlasí s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. Dlžník totiž nemôže byť zaťažený plnením náhrady nákladov tam, kde tieto vznikli z iného právneho titulu, než je výkon exekúcie pre nezaplatenie pohľadávky veriteľovi. Pravým právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Zopakoval, že nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady z dôvodov nutnosti ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií. V konaní pred súdom však navrhovateľ hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo. Navyše množstvo dôkazov vzniklo po podaní žaloby, pretože aj po podaní žaloby škoda ďalej narastá. Zároveň však na inom mieste uviedol, že v konaní predložil ako dôkaz (predmetný) znalecká posudok (č. 1/2014), súd však nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s jeho obsahom.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Rozhodnutie prvostupňového súdu preto považuje navrhovateľ za vnútorne rozporné, nakoľko súd na jednej strane zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadny objektívny udržateľný, ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil. Namiesto toho súd analyzuje okolnosti, ktoré s vecou vôbec nesúvisia a tieto okolnosti vydal za odôvodnenie svojho rozhodnutia

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti však predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení - § 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Z obsahu spisu vyplýva, že termín pojednávania (20.2.2014 - štvrtok) prvostupňový súd určil 21.1.2014, právnenému zástupcovi navrhovateľa bolo predvolanie doručené 27.1.2014. Písomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo súdu doručené 6.2.2014, t.j. až po vykonaní predvolania (s ktorým je praktické spojiť doručovanie už predloženého vyjadrenia) navrhovateľa na pojednávanie a zároveň v odstupe (len) dvoch týždňov pred nariadeným termínom pojednávania. Vzhľadom na uvedený časový interval a zároveň akcentujúc okolnosť, že s opakujúcou sa/rovnakou protiargumentáciou odporcu bol navrhovateľ dôkladne oboznámený v tisíckach skutkovo a právne obdobných sporov, ktoré vedie proti odporcovi, nie je v opísaných okolnostiach súdnej veci možné považovať nedoručenie vyjadrenia za vadu ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej.

Až dňa 17.2.2014 bolo konajúcemu súdu doručené elektronické podanie navrhovateľa obsahujúce „Návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), ako to korešponduje aj ďalej rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje konajúcemu súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať i v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Novelizované ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevyužil, uvedené však (rovnako) nie je vadou (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a v okolnostiach súdnej veci (vyššie spomenutá znalosť protiargumentácie odporcu, neúčastť odporcu na pojednávaní, zjavná účelovosť žiadostí o odročenie vzhľadom na už známu neúspešnosť navrhovateľa v konaniach pred Ústavným súdom SR, v rámci ktorých namieta vylúčenie sudcov) nedisponuje intenzitou potrebnou pre konštatovanie relevantného porušenia práva účastníka konania.

Bezpredmetnou je námietka odvolateľa o neprípustnom konaní vylúčeného sudcu. Zodpovedá totiž doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa postupovala v intenciách rozhodnutia

nadriadeného súdu (č.l. 15 spisu) o vylúčení len sudkyne (Mgr. Kubjatková) prejednávajúcej samotnú exekučnú vec. Odvolateľ ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/d'alsie okolnosti, ktoré by mali zakladať vylúčenie zákonnej sudkyne, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevylúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti

Vzájomne protirečivou je argumentácia navrhovateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania (proti ktorému podáva odvolanie), pričom zároveň namieta, že súd bol povinný o návrhu na prerušenie konania rozhodnúť. K obidvom (zmätočným) tvrdeniam odvolací súd poznamenáva, že v súdnej veci nebol podaný návrh na prerušenie konania, okresný súd preto (jednak) nemal o čom rozhodovať, zároveň (logicky) nemal povinnosť vyčakať na právoplatnosť rozhodnutia o ne/prerušení konania.

S ohľadom na uplatnené odvolacie námietky je potrebné zo strany odvolacieho súdu poukázať na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie jeho odvolania, osobitne v spojitosti s viazanosťou odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Je pritom zjavné, že (nepochybne aj z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na rôzne súdy) hmotnoprávne odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Ide o púhu sumarizáciu rozličných odvolacích dôvodov reagujúcich na rôzne dôvody zamietnutia, vyslovené súdmi v obdobných sporoch vedených navrhovateľom. Nadväzne platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Takisto je však neprípustné/nemožné konfrontovať okresný súd so skutkovými závermi, ktoré nevyslovil. Z tohto pohľadu je v rozpore so skutočným obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacia námietka, v zmysle ktorej súd síce zistil, že o návrhu alebo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote a napriek tomu, pre túto nečinnosť nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Naopak, okresný súd pomenoval/označil dôvody zamietnutia návrhu navrhovateľa. Hoci nie je možné sa v plnom rozsahu stotožniť s jednotlivými dôvodmi prezentovanými súdom I. stupňa, z hľadiska (už spomenutej) určujúcej viazanosti odvolacieho súdu vymedzenými odvolacími dôvodmi je nadväzne výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k vecnej argumentácii - t.j. dôvodu, prečo „neplatí“ zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia + záverom aplikačnej praxe Ústavného súdu SR vo vzťahu k následkom nedodržania zákonných lehôt - na ktorejokresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie, nepredložil odvolateľ relevantnú, resp. akúkoľvek konkrétnu protiargumentáciu.

Nenáležitou je tiež požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolnosti, že v súdnej veci sa odporca v rámci spojeného konania vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamena povinnosť súdu rozhodnúť pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením podstatného obsahu exekučného spisu 5Er/525/2009, ktorý dôkaz výslovne (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodit' ani z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní ďalej uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem už vyššie uvedeného záveru, že napadnuté rozhodnutie takéto konštatovanie neobsahuje, ide - bez bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať - o námietku neurčitú a preto nepreskúmateľnú. Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

Možno zhrnúť, že navrhovateľom predložené odvolanie je svojou zmätočnosťou (napr. namieta zároveň okolnosť, že súd nevykonal pojednávanie, ako aj okolnosť, že pojednávanie vykonané bolo) ako aj

odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom (napr. zásadný nesúhlas odvolateľa s tvrdením súdu, že náklady na správu pohľadávku zapríčinil dlžník, resp. so záverom okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt - takéto tvrdenia však súd nevyslovil) ilustráciou nesprávneho šablónovitého/typového podávania odvolaní.

Za danej situácie, kedy nebol navrhovateľom preukázaný ani prvý z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, sú z hľadiska procesnej ekonomie ďalšie námietky odvolateľa smerujúce proti záverom okresného súdu o výške škody (vrátane návrhu na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom) a príčinnej súvislosti (ako ďalších podmienkach) bezpredmetné.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti napadnutého rozsudku. Zároveň potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, preto by bol inak povinný nahradiť odporcovi jeho trovy. Keďže si odporca náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, odvolací súd „súhrnným“ výrokom účastníkom (žiadnemu z nich) náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** j e príпустné.